

Sprievodný program REaktivizuje, REFlektuje, ale aj REkreuje návštevníkov Divadelnej Nitry 2018

Diskusie na aktuálne pálivé témy a výstava reflektujúca nedávnu vraždu novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice, inscenácia o detskej osamelosti *Sám a Esmeralda* v podaní hercov Starého divadla Karola Spišáka, unikátny výber filmov odkazujúci na 100. výročie vzniku Československej republiky, reakcie na nezadržateľné znečisťovanie Zeme a s tým súvisiace ekologické otázky a divákmi obľúbená, interaktívna Nitrianska Biela noc. Medzinárodný festival Divadelná Nitra, ktorý sa uskutoční od 28. septembra do 3. októbra, už tradične láka na bohatý sprievodný program.

Mesto Nitra ožije počas 6 dní viac ako 50 sprievodnými podujatiami na rôznych miestach – Svätoplukovo námestie, Synagóga, Krajská knižnica, Nitrianska galéria a ďalšie. Návštevníkov festivalu čakajú divadelné predstavenia, performancie, výstavy, filmy, workshopy, koncerty, diskusie a program pre deti. Spoločnou témou všetkých podujatí sa stala predpona **RE** ako **znova, opäť, odpoveď**, vyjadruje pocit života na hranici, na prelome, potrebu zmeny paradigmy vnímania sveta.

SPRIEVODNÝ PROGRAM

<http://www.nitrafest.sk/domov/program-2018/sprievodny-program-2018/>

Hlavným dejiskom sprievodného programu sa už tradične stane Svätoplukovo námestie, ktoré bude patriť absolútnej novinke – **Festivalovému stanu od partnerského podniku LifeHouse**. Veľkokapacitný stan poskytne od piatka do stredy priestor pre väčšinu rôznorodých akcií zahŕňajúcich sériu verejných diskusií na závažné spoločensko-politické témy pre školy a pre verejnosť, premietania filmov, koncerty aj spoločenské posedenia. Svätoplukovo námestie zaplnia rôzne **workshopy, tvorivé dielne pre deti a dospelých, zvuky gájd a mnoho ďalšieho**. Nebude chýbať ani program pre najmenších návštevníkov, ktorí si ho budú môcť vychutnať v **Zóne radostí**.

Obľúbené podujatie – sobotnú Nitriansku Bielu noc – odštartuje hudobné zoskupenie **Folk&Bass Orchestra** pred Starým divadlom, odkiaľ pôjde aj obľúbený večerný pochod rodičov a detí so svetielkami v podobe **Balónového sprievodu**, a nakoniec návštevníkov roztancujú živé rytmy koncertu multizánrovej kapely **LA3NO CUBANO**.

Pre tých, čo radi REagujú

Slovensko sa ocitlo v roku 2018 v politickej kríze, ktorá ovplyvňuje sociálny, spoločenský a kultúrny život. Medzinárodný festival Divadelná Nitra sa každoročne aj prostredníctvom svojej hlavnej témy snaží reflektovať aktuálnu spoločensko-politickú situáciu. Projekt **RE AGORA NITRA 2018** prináša spektrum aktivít pod dohľadom odborníkov rôznych profesií z viacerých organizácií.

Jednou z najalarmujúcejších tém je nevyšetrenie tragickej smrti Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej. Tomu sa bude v Synagóge venovať špeciálna diskusia .pod lampou so Štefanom Hríbom na tému **REaktivizácia občanov (po vražde)**.

Diskutovať bude Peter Zajac, zakladateľ VPN v roku 1989, Juraj Šeliga, organizátor mítingov Za slušné Slovensko a Vladimíra Ledecká, ktorá je súčasťou tímu prezidenta SR.

Prienik medzi revolučnými udalosťami z roku 1989 a momentom, ktorý odštartoval sériu protestov pod značkou Za slušné Slovensko v roku 2018, budú hľadať diskutéri vo **Verejnej obývačke** na tému **REštart spravodlivosti**. Ako revolučné udalosti zmenili tvár a myslenie Slovenska a jeho obyvateľov a či bolo občianske aktivizovanie dostačujúce, to sú otázky, o ktorých budú diskutovať historici zo združenia Living Memory Ľubomír Morbacher a Martin Slivka, ako aj regionálni zástupcovia iniciatívy Za slušné Slovensko Marek Hattas a Ján Gálik, moderovať bude Pavol Ferčák.

Témy slobody prejavu sa týka výstava **SHUT UP! Hlas demokracie v ohrození**. Predstavuje sériu plagátov dizajnérov z celého sveta, ktoré vznikli ako reakcia na vraždu Jána Kuciaka a Martyiny Kušnírovej. Autormi koncepcie sú Mykola Kovalenko a Lenka Slovák Bónová z agentúry Respect APP. Nitriansku výstavu, na ktorej sa predstaví špeciálne vybraných 40 plagátov z celkovo zaslaných 384 diel z 36 krajín, pripravilo Divadlo Andreja Bagara v Nitre v spolupráci s Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra.

V spolupráci s Denníkom N prinesie festival obľúbený formát diskusií **Verejná debata** s podtitulom **RE – pohľad späť / nový začiatok**. O zodpovednosti a morálke človeka i spoločnosti v prelomových osmičkových rokoch, ako aj o úlohe médií pri vytváraní obrazu dejín a súčasnosti budú debatovať významné osobnosti – slovenský novinár a publicista Marián Leško, prozaik a publicista Martin M. Šimečka a Kateřina Veselovská z Čiech, ktorá sa zaoberá divadelnou kritikou a robotizáciou a umelou inteligenciou v rámci priemyslových aplikácií. Moderátorom diskusie, ktorá sa odohrá v Starom divadle Karola Spišáka, bude Rado Sloboda a hudobným hosťom zoskupenie Folk&Bass Orchestra.

REakcia na klimatické zmeny je témou moderovanej diskusie v rámci akcie **REaktivizácia atmosféry Zeme / REsponsibility**, ktorá sa bude konať vo Festivalovom stane. O náraste priemernej teploty a klimatických zmenách na Zemi v dôsledku nadmerného vypúšťania skleníkových plynov a o návrhoch, ako obmedziť tieto výpuste v energetike a doprave, bude hovoriť odborník na e-mobilitu Vladimír Slugeň a ďalší hostia. Okrem toho Festivalový stan ponúkne diskusiu **Verejná obývačka** s podtitulom **REcyklácia**. Návštevníci budú mať možnosť dozvedieť sa niečo o tom, ako môže jednotlivec prispieť k ochrane životného prostredia. Diskusia bude zameraná hlavne na plytvanie potravinami, koncept zero waste a osobnú angažovanosť.

Interaktívny projekt **Živá knižnica**, ktorý je pripravený vo forme rozhovorov so „živými knihami“, ponúkne návštevníkom hneď dve alternatívy. Prvá, na tému **REštart**, v spolupráci s Amnesty International a druhá, na tému inakosti pod názvom **REakcie spoločnosti**, s ľuďmi rôzneho etnického pôvodu, sociálneho statusu, náboženstva a so skúsenosťami s emigráciou.

Pre tých, čo radi REflektujú pri filme

Vo Festivalovom stane na Svätoplukovom námestí v Nitre ponúkne festival v projekte **REpublika 100** osem filmov českej i slovenskej proveniencie. Sú medzi nimi dokumentárne filmy **Mečiar** režisérky Terezy Nvotovej, **Milda** režiséra Pavla Křemena, **Česká cesta** režiséra Martina Kohouta a **Môj neznámy vojak** režisérky Anny Kryvenko. Snímku **Cirkus Rwanda** režiséra Michala Vargu uvedie Divadelná Nitra na Slovensku slávnostne po prvý raz. Filmové pásmo zase pripomenie slávnú éru československého hraného filmu 60. a 70. rokov. **REtrospektíva, REpublika 100 a REflexia**, to sú tri označenia pre tri filmové tituly, ktoré spája rovnaký osud – **trezor**, čiže zákaz akéhokoľvek verejného uvádzania v čase normalizácie po roku 1968. Diváci sa môžu tešiť na **Slnko v sieti** od Štefana Uhra, **Ucho** v réžii Karla Kachyňa a napokon legendárnu snímku **Zbehovia a pútnici** od Juraja Jakubiska.

Pre tých, čo majú radi REflekory Bielej noci

Nitrianska Biela noc, ktorá býva vždy v sobotu počas festivalu, prinesie večerné a nočné podujatia. Otvorí ju koncert **Folk&Bass Orchestra**, skupiny, ktorej tvorba sa nesie v znamení vtipných kombinácií folklórnych motívov, výrazného zvuku gájd a elektroniky. Po niekoľkoročnej prestávke sa do programu festivalu vracia obľúbený večerný pochod detí a rodičov so svetielkami, tentoraz v podobe **Balónového sprievodu**. Vyvrcholenie Bielej noci prinesie koncert multižánrovej slovenskej kapely **LA3NO CUBANO**. Návštevníkov rozhybu ich svojské interpretácie afrických, arabských, cigánskych, balkánskych, drum&base a funky rytmov – dobre namiešaný worldmusic koktejl so sviežou príchutou slovenského folklóru. Počas Nitrianskej Bielej noci nebudú chýbať ani nočné prehliadky výstavných siení či komentované prehliadky v Nitrianskej galérii, Ponitrianskom múzeu a divadelné predstavenia v nitrianskej Synagóge.

Pre REprezentantov Mladého divadla

Návštevníkov čakajú aj podujatia tradičnej sekcie **Mladé divadlo**, ktorá počas dvoch dní prináša divadelné inscenácie študentských a mládežníckych súborov. V Synagóge sa predstaví divadelné zoskupenie pri Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre s inscenáciou **Deti zo stanice ZOO**, ktorá vznikla na motívy autobiografického románu Christiane F. Žiaci Súkromného konzervatória v Nitre odohrajú v inscenácii **NIČ** strhujúci príbeh o tom, čo pre dnešných mladých ľudí znamená pojem „zmysel života“ a aká je hranica medzi priateľstvom a krutosťou. S ďalšou vážnou témou a opäť s detským príbehom príde na festival český Divadelný súbor HOP – HOP Základnej umeleckej školy z Ostrova. Činoherné predstavenie **Bež, chlapče, bež sa** zakladá na skutočnom osude 9-ročného chlapca, ktorý počas druhej svetovej vojny uteká pred holokaustom z varšavského geta. Slovenské divadlo v Londýne prinesie dokumentárnu „verbatim“ hru **Mami, čo si chcela?** o pasažierkach, ktoré cestujú do Veľkej Británie za svojimi vnúčatami. A napokon, divadelný súbor Divadelní Panteri pri ZUŠ Rosinského v Nitre odohrá inscenáciu **Na krídlach / On wings**, na motívy prózy Ireny Brežnej *Na slepačích krídlach*.

Pre REkreáciu rodičov a najmenších

Na najmenších divákov čakajú v sekcii **Festival deťom** divadelné predstavenia **Cisárove nové šaty** z dielne Nového divadla v Nitre, **Rozprávkový automat** divadla Haliganda z Košíc a **čítanie pre najmenších** v Antikvariáte s Libressom Pod Vríškom. Hru pre celú rodinu, ktorá pripomína barokovú tradíciu bábkových hier, ponúkne interaktívna inštalácia **Bábkovisko** z Čiech, ktorú festival ponúkne počas dvoch popoludní na Svätoplukovom námestí v Nitre. Zapojenie detí do diania je nielen žiaduce, ale aj nevyhnutné. **Päť originálnych konštrukcií s rôznymi kulisami a súborom bábok** mení verejný priestor na interaktívny park otvorený hre a rozvíjaniu fantázie.

V sprievodnom programe festivalu uvedie Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre inscenáciu **Sám a Esmeralda**. Švédska dramatička Martina Montelius **na téme detskej osamelosti** vystavala poctu fantázii, ktorá môže byť cestou zo všednosti a života zviazaného obmedzeniami. Hre dominuje Sám, jeho stará mama so záhadnou futbalovou kariérou a slávna cirkusová umelkyňa Esmeralda. Kým Sám a jeho otec hľadajú cestu k vzájomnému pochopeniu, v príbehu sa prelína skutočný svet so svetom fantázie.

Zaujímavým oživením programu pre deti a dospelých bude súbor aktivít pod názvom **REvitalizácia gajdošstva**. Jej cieľom je poukázať na dlhoročnú miestnu tradíciu gajdošskej kultúry, ktorá je zapísaná v zozname UNESCO. V spolupráci s Cechom slovenských gajdošov sú pre návštevníkov pripravené tvorivé dielne, workshopy výroby jednoduchých nástrojov, ale aj prezentácie hudobníkov a detských súborov z rôznych gajdošských oblastí na Slovensku.

Pre tých, ktorí sa chcú REalizovať

Sprievodný program Divadelnej Nitry prináša podujatia aj pre tých, ktorí chcú byť aktívnou súčasťou programu. Festival ponúkne napríklad sériu workshopov s recyklovateľnými materiálmi a handmade výrobky pod názvom **REcyklátor**. A spojenie príjemného s užitočným poskytne festivalová cyklojazda **RE:cyklovačka**.

Celodenný výtvarný a hudobný workshop pre zrakovo postihnuté deti, deti irackých azylantov a vidiace deti ponúkne projekt **Darujem ti Tulipán**. Integračný umelecký projekt Asociácie Divadelná Nitra prinesie už tradične aj unikátnu inštaláciu **empathy Black Box**, ktorá sprostredkuje šokujúci zážitok z každodenného života ľudí bez zraku. Okrem toho si „diváci“ môžu vyskúšať chôdzu s bielou paličkou alebo sa zoznámiť s Braillovým písmom či Pichtovým písacím strojom. Môžu sa naboso prejsť po kamienkoch, tráve či kôre stromov **Pocitového chodníka**, poslepiačky identifikovať aromatické rastliny **Záhona pre nevidiacich** a pokúsiť sa točiť na hrnčiarskom kruhu so zviazanými očami.

Neodmysliteľnou súčasťou sprievodného programu je aj projekt **Aj toto je umenie**, ktorý sa pútačmi so značkou „Aj toto je umenie“ snaží zviditeľniť zabudnuté umelecké diela, sochy a budovy vo verejnom priestore mesta Nitry. Piaty ročník projektu *Aj toto je umenie* nesie pracovný názov **RE_publicum**, čím upozorňuje na jednu zo zásadných politických zmien na našom území v 20. storočí, na vznik prvej Československej republiky v roku 1918.

Sprievodný program Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra synergicky rozvíja hlavnú tému festivalu a svojou rozmanitosťou, otvorenosťou a zameraním na vekovo i vkusovo rôznorodé cieľové skupiny napĺňa koncepciu sviatku umenia, ale aj myslenia.

Projekt RE Agora Nitra 2018 podporila Nadácia Eset, projekt Aj toto je umenie podporila Nitrianska komunitná nadácia, projekt Darujem ti tulipán podporili Mesto Bratislava, Nadácia Pontis, Deloitte a ďalší

Všetky aktuálne informácie nájdete na: www.nitrafest.sk a www.facebook.com/divadelna.nitra

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra prevzal prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Mesta Nitry Jozef Dvonč.

Hlavný organizátor:

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Divadelný ústav Bratislava

Spoluorganizátori:

Amnesty International, EDUMA, Institut dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmečka, Krajské osvetové stredisko, Living Memory, Mareena, Materské centrum Klokanček, Motolino, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Súkromné konzervatórium v Nitre, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – Krajské stredisko Nitra, ZŠ kniežaťa Pribinu Nitra, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2018 – RE z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia ako hlavný partner projektu.

Festival podporili

u. fond na podporu umenia

Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

